

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HOÀNG VĂN THẮNG

**PHÁT TRIỂN DỊCH VỤ CÔNG HỖ TRỢ
TIẾN TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
Ở HUYỆN BA CHÈ - TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HOÀNG VĂN THẮNG

**PHÁT TRIỂN DỊCH VỤ CÔNG HỖ TRỢ
TIẾN TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
Ở HUYỆN BA CHÈ - TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHẠM CÔNG TOÀN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đây là công trình nghiên cứu độc lập của tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa từng được dùng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Hoàng Văn Thắng

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu tại Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ nhiệt tình của tập thể các Phó Giáo sư, Tiến sĩ, tập thể các nhà khoa học, bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã là nguồn cổ vũ, động viên quan trọng để tôi hoàn thành luận văn của mình.

Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc đến Ban giám đốc Đại học Thái Nguyên, Ban Đào tạo - Đại học Thái Nguyên, Phòng Đào tạo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, UBND huyện Ba Chẽ, tỉnh Quảng Ninh, Đảng ủy xã Thanh Lâm, huyện Ba Chẽ, tỉnh Quảng Ninh đã tạo mọi điều kiện để giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến thầy giáo hướng dẫn: TS. Phạm Công Toàn, giảng viên Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ để tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn các nhà khoa học, các thầy, cô giáo, bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2015

Tác giả luận văn

Hoàng Văn Thắng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp mới của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ DỊCH VỤ CÔNG PHỤC VỤ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở VIỆT NAM	4
1.1. Những vấn đề cơ bản về xây dựng nông thôn mới ở Việt Nam	4
1.1.1. Khái niệm nông thôn và nông thôn mới.....	4
1.1.2. Vai trò của nông thôn mới trong phát triển kinh tế xã hội.....	5
1.1.3. Các chủ thể tham gia xây dựng nông thôn mới	10
1.1.4. Các tiêu chí xây dựng nông thôn mới ở Việt Nam	11
1.2. Dịch vụ công hỗ trợ trong xây dựng nông thôn mới ở Việt Nam.....	14
1.2.1. Khái niệm và vai trò của dịch vụ công trong xây dựng nông thôn mới.....	14
1.2.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển dịch vụ công hỗ trợ quá trình xây dựng nông thôn mới ở Việt Nam	18
1.3. Các bài học kinh nghiệm trong phát triển dịch vụ công hỗ trợ xây dựng nông thôn mới	20
1.3.1. Kinh nghiệm của Hàn Quốc	20
1.3.2. Kinh nghiệm của một số địa phương trong nước.....	25
1.3.3. Bài học kinh nghiệm cho Huyện Ba Chẽ.....	28

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU VỀ PHÁT TRIỂN DỊCH VỤ CÔNG HỖ TRỢ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở HUYỆN BA CHẼ, TỈNH QUẢNG NINH.....	30
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	30
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	30
2.2.2. Phương pháp phân tích.....	30
2.2.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	31
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	31
2.4. Khung phân tích của luận văn.....	33
Chương 3. THỰC TRẠNG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI VÀ SỬ DỤNG DỊCH VỤ CÔNG HỖ TRỢ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở HUYỆN BA CHẼ, TỈNH QUẢNG NINH.....	34
3.1. Khái quát về huyện Ba Chẽ trong công cuộc xây dựng nông thôn mới	34
3.1.1. Địa lý hành chính và điều kiện tự nhiên của huyện Ba Chẽ	34
3.1.2. Những tiềm năng lợi thế và khó khăn đặc thù của địa phương	39
3.1.3. Kết quả thực hiện huy động lực và phong trào Chung sức xây dựng nông thôn mới	42
3.2. Một số kết quả xây dựng nông thôn mới ở huyện Ba Chẽ.....	43
3.2.1. Nhóm quy hoạch	43
3.2.2. Nhóm hạ tầng	44
3.2.3. Nhóm kinh tế và tổ chức sản xuất.....	45
3.2.4. Nhóm văn hóa - xã hội - môi trường.....	46
3.2.5. Nhóm hệ thống chính trị	47
3.3. Đánh giá thực trạng dịch vụ công trong hỗ trợ xây dựng nông thôn mới ở huyện Ba Chẽ	47
3.4. Đánh giá các nhân tố ảnh hưởng đến việc phát triển dịch vụ công hỗ trợ xây dựng nông thôn mới ở huyện Ba Chẽ	106
3.5. Đánh giá chung về các dịch vụ công hỗ trợ phát triển nông thôn mới ở huyện Ba Chẽ.....	107

3.5.1. Những thành tựu đạt được.....	107
2.5.2. Những hạn chế còn tồn tại và nguyên nhân	108
Chương 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DỊCH VỤ CÔNG NHẪM ĐẨY NHANH TIẾN TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở HUYỆN BA CHÈ, TỈNH QUẢNG NINH.....	111
4.1. Mục tiêu và định hướng phát triển dịch vụ công trong xây dựng nông thôn mới ở huyện Ba Chẽ	111
4.1.1. Mục tiêu chung.....	111
4.1.2. Đề xuất các định hướng lớn về triển khai chương trình xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện	111
4.2. Đề xuất giải pháp phát triển dịch vụ công trong xây dựng nông thôn mới ở huyện Ba Chẽ.....	112
4.3. Một số kiến nghị.....	112
KẾT LUẬN	118
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	120
PHỤ LỤC	118

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ASXH	:	An sinh xã hội
BCĐ	:	Ban chỉ đạo
BHYT	:	Bảo hiểm y tế
CNH - HĐH	:	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CSXH	:	Chính sách xã hội
DVC	:	Dịch vụ công
GTVT	:	Giao thông vận tải
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
HTX	:	Hợp tác xã
KT	:	Kinh tế
KTXH	:	Kinh tế xã hội
LLVT	:	Lực lượng vũ trang
MTTQ	:	Mặt trận tổ quốc
NTM	:	Nông thôn mới
NVH	:	Nhà văn hóa
PTSX	:	Phát triển sản xuất
SX-KD	:	Sản xuất - kinh doanh
SXKD	:	Sản xuất kinh doanh
THCS	:	Trung học cơ sở
THPT	:	Trung học phổ thông
UBND	:	Ủy ban nhân dân
VH-TT-DL	:	Văn hóa - thể thao - du lịch
XD	:	Xây dựng
XDNTM	:	Xây dựng nông thôn mới
XHCN	:	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1.	Hiện trạng sử dụng đất huyện Ba Chẽ	36
Bảng 3.2.	Tương quan giữa chuyển dịch cơ cấu lao động và cơ cấu kinh tế huyện Ba Chẽ giai đoạn 2009-2013	39
Biểu 3.3.	Tiêu chí 1	50
Biểu 3.4.	Tiêu chí 2	54
Biểu 3.5.	Tiêu chí 3	59
Biểu 3.6.	Tiêu chí 4	63
Biểu 3.7.	Tiêu chí 5	67
Biểu 3.8.	Tiêu chí 6	69
Biểu 3.9.	Tiêu chí 7	72
Biểu 3.10.	Tiêu chí 8	74
Biểu 3.11.	Tiêu chí 9	76
Biểu 3.12.	Tiêu chí 10	79
Biểu 3.13.	Tiêu chí 11	81
Biểu 3.14.	Tiêu chí 12	83
Biểu 3.15.	Tiêu chí 13	86
Biểu 3.16.	Tiêu chí 14	90
Biểu 3.17.	Tiêu chí 15	93
Biểu 3.18.	Tiêu chí 16	95
Biểu 3.19.	Tiêu chí 17	97
Biểu 3.20.	Tiêu chí 18	102
Biểu 3.21.	Tiêu chí 19	105

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Xuất phát từ một nước thuần nông nghèo nàn, lạc hậu do hậu quả của chiến tranh để lại, Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đã đồng lòng, đồng tâm, đoàn kết từng bước xây dựng và phát triển đất nước, đưa đất nước thoát ra khỏi đói nghèo, nông nghiệp, nông dân, nông thôn đã đạt được nhiều thành tựu. Tuy nhiên, nhiều thành tựu đạt được chưa tương xứng với tiềm năng và lợi thế: Chuyển dịch cơ cấu kinh tế và cơ cấu lao động ở nông thôn còn chậm; nông nghiệp phát triển còn kém bền vững, sức cạnh tranh thấp, chuyển giao khoa học - công nghệ và đào tạo nguồn nhân lực còn hạn chế. Việc xây dựng quy hoạch, định hướng phát triển sản xuất, chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi ở cơ sở còn lúng túng, thiếu quy hoạch, kết cấu hạ tầng như giao thông, thủy lợi, trường học, trạm y tế, cấp nước... còn yếu kém, môi trường ngày càng ô nhiễm. Một số chính sách xã hội ở nông thôn triển khai thực hiện chậm và chưa đồng bộ. Trình độ năng lực của một số cán bộ cơ sở còn yếu, chưa đủ sức giải quyết kịp thời những vấn đề bức xúc của dân. Đời sống vật chất, tinh thần của người nông dân còn thấp, tỷ lệ hộ nghèo cao, chênh lệch giàu nghèo giữa nông thôn và thành thị còn lớn phát sinh nhiều vấn đề xã hội bức xúc. Không thể có một nước công nghiệp nếu nông nghiệp và nông thôn còn lạc hậu và đời sống nhân dân còn thấp.

Xây dựng NTM là một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá quê hương, đất nước. Đồng thời, góp phần cải thiện, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người dân sinh sống ở địa bàn nông thôn. Vì vậy, phải tiến hành xây dựng xã nông thôn mới: phát triển nông nghiệp theo hướng hiện đại, sản xuất hàng hóa tập trung, có năng suất, chất lượng, hiệu quả cao gắn với bảo vệ môi trường sinh thái; xây dựng nông thôn phải phát triển theo quy hoạch, có cơ sở hạ tầng đồng bộ, hiện đại, giàu bản sắc văn hóa dân tộc, môi trường sinh thái, cảnh quan sạch đẹp, gắn kết hợp lý giữa phát triển nông nghiệp với phát triển công nghiệp, dịch vụ và đô thị; từng bước nâng cao đời sống vật chất, văn hóa tinh thần của nông dân; nông dân được đào tạo, tiếp thu các tiến bộ kỹ thuật tiên tiến để phát triển sản xuất, xây dựng cuộc sống văn minh, hạnh phúc; chú trọng giải quyết việc làm, giảm dần khoảng cách thu nhập, hưởng thụ văn hóa giữa nông thôn và thành thị; củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống